

FOSFOR nr. 1 (maart – april – mei 2005)

Inhoudstafel :

- [Edito](#)
- [Mijn gedacht](#)
- [1 mei campagne 2005: Elke druppel telt](#)
- [1 mei campagne 2005: “De berg moet blijven”](#)
- [Beentjes strekken op grote finale koffiekwis](#)
- [Help Sri Lanka weer op te bouwen!](#)
- [Awethu-trefweek](#)
- [FOS feest met Ghanaba](#)
- [Word lid van het actienetwerk Indonesië](#)
- [FOS beweegt](#)
- [“Otro mundo es posible” Wereld Sociaal Forum](#)
- [Estofado de chacarero \(stoofschotel voor de landarbeider\)](#)
- [In memoriam Roger Pertry](#)
- [FOS-spotting](#)

Edito

Beste lezer,

Inderdaad, u hebt het goed gezien! Kort Verslag, uw vertrouwde kwartaalblad met nieuws over de FOS-werking in Noord en Zuid kreeg niet alleen een nieuwe naam, maar heeft een heel nieuw kleedje gekregen. Zodat we u nog beter kunnen informeren. Met een frisse, aantrekkelijke vormgeving in kleur. En hou ons in de gaten, want binnenkort worden ook onze website en elektronische nieuwsbrief opgefrist.

De eerste FOSFOR van 2005 gaat over water. Dat kostbare goedje blijft immers het thema van onze één mei-campagne. Dit jaar spitsen we ons toe op de schrijnende situatie van de boeren en boerinnen in Peru. Die lijden onder de mijnindustrie die al het water vervuult zodat het onbruikbaar wordt voor de landbouw. Wij steunen de boerenorganisaties in hun verzet en hun strijd voor hun rechten.

Bedankt voor uw steun, en veel leesplezier gewenst met dit eerste nummer!

Annuschka Vandewalle
Algemeen Secretaris FOS

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Mijn gedacht:

“Water is een basisrecht, geen koopwaar”

Dirk Van der Maelen, sp.a-fractie leider in de kamer en voorzitter van FOS

“Drinkwatervoorziening is voor sp.a een te kwetsbare sector om het beheer ervan in handen van de privé te geven. Uit ervaringen met privatiseringen binnen deze sector is in verschillende ontwikkelingslanden maar ook in de VS gebleken dat er onmiddellijk zware

problemen de kop opsteken. Zowel de veiligheid van als de universele toegankelijkheid tot drinkwater komen in gevaar als er een blinde marktlogica op toegepast wordt. Het bezoek van mijn partijgenoot Patrick Janssens aan Manilla en mijn persoonlijk werk bij het opstellen van een waterresolutie in de Commissie globalisering hebben dit standpunt om de toegang tot veilig water als een publiek recht te beschouwen extra in de verf gezet."

FOSFOR: inhoudstabel

1 mei campagne 2005: Elke druppel telt

In het noordelijke departement Cajamarca, in het hart van de Peruaanse Andes, heeft amper 11% van de bevolking toegang tot drinkbaar water. De boeren voeren er verbeten strijd tegen de wildgroei en de wanpraktijken van mijnbedrijven. Die monopoliseren het schaarse water en vervuilen de vruchtbare landbouwgronden met gevaarlijk afval. Voor de lokale bevolking is het vijf voor twaalf.

Op de Zuid-Amerikaanse markt is Peru de grootste producent van goud, zink, lood en tin, de tweede grootste producent van zilver en koper. De Peruaanse hoogvlaktes in het Andesgebergte zijn dan ook de thuisbasis van tal van grote en kleinere mijnbedrijven. Ze eisen grote hoeveelheden drinkwater voor zich op. Water dat sowieso al schaars is in de regio. Voor de ontginning maken de mijnen gebruik van giftige stoffen, zoals arsenicum en cyanide. Hun afval dumpen ze rechtstreeks in de rivieren, alle milieunormen ten spijt. Toch legt de Peruaanse overheid die mijnbedrijven weinig in de weg. Ze hoopt op inkomsten om haar enorme buitenlandse schuld af te betalen. Want mijnbouw is voor het land een belangrijke bron van dollars, goed voor 46,6% van de export.

Wilder Sanchez is boerenleider in Cajamarca en algemeen secretaris van de Confederación Campesina del Peru (CCP), partner van FOS: "In Cajamarca gingen landbouw en mijnbouw altijd hand in hand. De laatste jaren komen de landbouwactiviteiten meer en meer in het gedrang. Zowat 75% van de grond is ingepalmd door mijnbedrijven. En er zijn nog verschillende grote terreinen waarvoor al een aanvraag tot mijnuitbating is ingediend. Vroeger werd er in de streek melk geproduceerd, nu zijn de graasgronden toegezegd aan de mijnbouw. Veel boeren zitten zonder werk. De bedrijven beweren wel dat ze investeren in wegen en gezondheidsposten, dat ze zorgen voor jobs. Maar ze nemen enkel arbeiders met een diploma van de middelbare school. En welke boerenjongen maakt zijn middelbare school af?"

Vuil spel

Voor de landbouw is de situatie rampzalig. De natuurlijke reserves geraken uitgeput. De bergen zijn kaal, landbouwgronden liggen er uitgedroogd bij. Zo'n 10.000 kleine boeren in Cajamarca - die vooral maïs en melk produceren - zijn het slachtoffer van de huidige mijnbouwpraktijken.

Wilder Sanchez: "De mijnen vervuilen de landbouwgronden en vergiftigen het drinkwater. In 2001 stierven 12.000 forellen in Llaucán. Het ministerie van Gezondheid sprak eerst van een zwavel- en loodvergiftiging, maar beweerde later dat iemand vergif in de rivier had gestrooid. Niet lang daarna, in 2002, bleek dat er arsenicum zat in het drinkwater van de stad Cajamarca, een product dat de mijnen gebruiken om erts te zuiveren. In de mijnbedrijven drinken de bazen water uit flessen, nooit van de kraan of van de bronnen. Maar ze vinden het wel normaal dat de boeren dat water consumeren."

Volgens officiële rapporten is de vervuiling al lange tijd aan de gang, maar de procedures om klacht neer te leggen zijn erg omslachtig. Klachten blijven meestal ook zonder gevolg. Toch geven de Peruanen de strijd niet op. Van de Wereldgezondheidsorganisatie kregen ze alvast gelijk. Uit rapporten blijkt dat zowat alle rivieren in de regio vervuild zijn met zware metalen en andere schadelijke stoffen. Volgens de Wereldbank loost de mijnbouw jaarlijks meer dan dertien biljoen kubieke meter afval in Peruaanse wateren. Lood, kwik, arsenicum, cyanide,... De lokale bevolking maakt zich terecht grote zorgen. Op de hoogvlaktes is het vee graatmager, koeien verliezen hun haar. Opvallend veel kinderen worden geboren met lichamelijke afwijkingen of zijn mentaal gehandicapt. Het aantal kankergevallen ligt abnormaal hoog, vooral maagkanker komt veel voor. In een gespecialiseerd ziekenhuis in Lima is bijna veertig procent van de kankerpatiënten afkomstig van Cajamarca.

Wilder Sanchez: "Twintig jaar geleden gingen we forel vissen en zwemmen in de rivieren. Dat kan vandaag niet meer. Soms kleurt de rivier rood. Tijdens het regenseizoen neemt de vervuiling nog toe. Dan profiteren de mijnen van het feit dat het rivierwater troebel is om gevaarlijk afval te lozen."

Monster van een mijn

In Cajamarca klinkt het protest tegen de wildgroei en de wanpraktijken van de mijnbedrijven steeds luider. Niet zonder resultaat. Toen het mijnbedrijf Yanacocha van de regering de toelating kreeg om de berg Quilish te exploiteren, kwamen de Cajamarquinos in opstand. Eerst protesteerden de boeren omdat hun waterputten uitdroogden, later sloten de stadsbewoners zich bij de protestacties aan. Zo dwongen ze de regering om de exploitatievergunning in te trekken (zie interview p. 6).

Wilder Sanchez: "We hebben de steun gekregen van de bevolking, maar blijft een moeilijke strijd. We hebben machtige tegenstanders: grote mijnondernemingen die de steun krijgen van de nationale regering. Op de hoogvlaktes zijn er ook veel kleine en middelgrote mijnen en er komen er voortdurend bij, ook zij lappen de milieunormen aan hun laars. We zijn er al in geslaagd om die wildgroei van kleine mijnbedrijven af te remmen. Maar hét probleem in Cajamarca is Yanacocha, een monster van een mijn. En hoe bestrijd je een monster? Yanacocha beschikt over een pool van advocaten en ingenieurs die onmiddellijk in de verdediging gaan en elke aanklacht trachten te weerleggen. Maar we geven de moed niet op. We willen de mijnbouw niet verbieden, maar wat staat er ons te wachten als het goud uitgeput raakt en de mijnen vertrekken? Het zou niet de eerste keer dat de afvalbergen gewoon blijven liggen. We vragen de bedrijven om een dialoog en respect voor het milieu. Ook de regering moet haar verantwoordelijkheid opnemen. Wij vragen dat er een compensatiefonds wordt opgericht voor milieurisico's en dat er sociale investeringen komen, allemaal in het belang van de lokale bevolking." p O. Deze beweging slaagt er in dat de regionale regering

De komst van de mijnen heeft het dagelijkse leven van de plaatselijke bevolking ingrijpend veranderd. Carmela Sifuentes, algemeen secretaris van de Confederación General de Trabajadores del Peru (CGTP) van Cajamarca, partner van FOS, vertelt: "Er is een nieuwe economische elite ontstaan, de ondernemers van Yanacocha. Maar Cajamarca blijft één van de armste regio's van Peru. De mijnen hebben geen sociale investeringen gedaan, alle beloftes ten spijt. Slechts tien procent van de mijnarbeiders is afkomstig van Cajamarca. Veel boeren zitten zonder werk, maar er zijn geen extra jobs gecreëerd. Vandaag zijn er meer nachtclubs dan scholen. Jonge meisjes verkopen zichzelf voor twee soles. De criminaliteit is gestegen. En alles blijft ongestraft. Ook de stadsvlucht is fors toegenomen. Veel mensen verkopen hun gronden aan de mijnen en trekken naar de stad. Maar met de opbrengst kunnen ze daar amper twee maanden overleven. Een trieste zaak ook is dat er op alle niveaus sprake is van corruptie. Bijna alle gezagsdragers laten zich omkopen. Ze krijgen geld of voordelen in natura. In ruil

knijpen ze een oogje dicht als de mijnen voor de zoveelste keer de wetten overtreden. "

Jose Luis Sánchez (student): "Als kind kreeg ik te horen dat ik niet mocht zwemmen in de rivier, dan kreeg je huiduitslag. Cajamarca leeft van veeteelt en landbouw. In deze streek verkopen we melk aan Nestlé en Gloria, maar die bedrijven maken zich zorgen omdat de melk gecontamineerd is. Ik hoop dat ze onze melk blijven afnemen, anders geraken de mensen nog meer in de problemen."

Silverio Bautista, secretaris van de Junta de Regantes van Maygasbamba (Vereniging van de Irriganten): "Jaren geleden lagen de mensen niet wakker van de strijd tegen vervuiling. Er was wel wat sociale druk, een sporadische actie. Daarna werd tussen vier muren onderhandeld met de mijnuitbaters en alles bleef zoals het was. Vandaag is dat anders. Nu kunnen waterstalen nemen. Zo hebben klacht ingediend tegen de mijn San Gabán. Een expert van het ministerie van Energie en Mijnen is stalen komen nemen. Er zijn onderhandelingen gestart en zeven mijnen op de hoogvlakte hebben beloofd om de rivieren te saneren. San Gabán heeft zes maanden de tijd gekregen om haar afvalberg op te ruimen. Daarna start een sluitingsplan. Na veertig jaar wordt er eindelijk werk gemaakt van de bescherming van het milieu, dankzij de mobilisaties. En we gaan door. We laten ons niet omkopen door de mijnen. Ze moeten de milieunormen naleven."

Wat doet FOS?

Op 1 mei voert FOS campagne. Die staat in het teken van de toegang tot water. Samen met onze Peruaanse partners trekken we aan de alarmbel. We willen dat de belangen van de lokale bevolking op de eerste plaats komen. En daar proberen we samen met onze partners werk van te maken. In het Zuiden steunen we sociale organisaties die opkomen voor de rechten van gewone mensen, zoals het recht op drinkbaar water. Onze Peruaanse partners CCP en CGTP voeren campagne tegen de privatering van water en tegen de monopolisering en de vervuiling van het water door de mijnbedrijven. Ze vragen respect voor het milieu en het recht op water. Ze pleiten voor een nieuwe mijnwetgeving, die niet langer alle voordelen toekent aan de bedrijven en de boeren hulpeloos achterlaat.

Doe mee!

Op 1 mei zijn wij aanwezig met ludieke acties en infostands. Zin om mee campagne te voeren? Dat kan. Contacteer ons vandaag nog. Bel ons op het nummer 02/552.03.00 of e-mail naar an.vandevelde@fos-socsol.be. Alle hulp is welkom!

000-0000074-74

Onze partners verdienen uw steun!

1 mei campagne 2005 : "De berg moet blijven"

In september 2004 stond Cajamarca in rep en roer. Daar ligt Yanacocha, de grootste goudmijn van Peru en Zuid-Amerika en de tweede grootste ter wereld.

Yanacocha maakt deel uit van de Compañía de Minas Buenaventura, een winstgevende multinational. Van de milieuwetgeving trekt de mijn-gigant zich - net als veel andere mijnbedrijven in de regio - weinig of niets aan. Yanacocha loost zijn afvalwater rechtstreeks in de rivieren. Nochtans bevat dat afvalwater grote hoeveelheden giftige stoffen, zoals arsenicum en cyanide. De lokale bevolking maakt zich terecht grote zorgen.

Carmela Sifuentes is algemeen secretaris van de Confederación General de Trabajadores del Peru (CGTP) van Cajamarca, partner van FOS in Peru: "Yanacocha heeft in de regio al vijf bergen met de grond gelijk gemaakt. Toen de mijnonderneming van de regering de toelating kreeg om ook nog de Quilishberg te ontginnen, werd het de Cajamarquinos te veel."

El Quilish - op amper 4,5 kilometer van Cajamarca - is voor de regio van strategisch belang. Daar ontspringen de bronnen die de stad Cajamarca van drinkwater voorzien. Ook duizenden boeren zijn van dat water afhankelijk voor hun landbouwactiviteiten. Voor de plaatselijke bevolking stond er veel op het spel. Protesten bleven niet uit.

Carmela Sifuentes: "De burgemeester riep de berg uit tot beschermd gebied. Yanacocha ging in beroep en begon de berg toch af te graven. De bronnen en de irrigatiekanalen waren opgedroogd. De boeren klaagden al weken, maar kregen geen gehoor. Begin september hebben we beslist om actie te voeren. De boeren waren het beu: 'liever strijdend ten onder dan sterven van de dorst', klonk het."

CGTP nam - samen met andere volksorganisaties - het voortouw in de mobilisaties. De boeren trokken wegversperringen op om de toegangswegen van en naar de mijn af te sluiten. De nationale overheid bracht een groot contingent politieagenten op de been. Bij schermutselingen geraakten drie boeren gewond. Voor de actievoerders reden te meer om strijd niet op te geven, meer en meer mensen sloten zich aan.

Carmela Sifuentes: "De bevolking was solidair. Mensen brachten eten, hielpen bij de blokkades,... Vrouwen gingen, enkel gewapend met stokken, de politie te lijf. De mensen waren tot alles bereid. El Quilish moest blijven. Zelfs de natuur was met ons, want de wind dreef het traangas terug naar de politie. De staking duurde drie weken. Op 15 september gingen meer dan 30.000 mensen de straat op. Dat heeft Yanacocha er uiteindelijk toe gedwongen zich terug te trekken. Het was een historische dag."

Tot voor enkele jaren lagen de meeste Peruanen niet wakker van de agressieve mijnbouwpolitiek van een aantal grote nationale en internationale bedrijven. Dat is vandaag wel anders.

Carmela Sifuentes: "De strijd in Cajamarca heeft een slapende leeuw wakker gemaakt. Mensen zijn zich er van bewust geworden dat er dringend een sociaal akkoord nodig is voor de uitbating van de watervoorraden. Er staat te veel op het spel. De mijnbouw brengt veel geld op voor het Noorden. Maar ten koste van wat? Bedrijven als Yanacocha maken de wereld kapot. Ze contamineren de waterreserves, ook voor de rest van de wereld. Mij lijkt het alvast verschrikkelijk dat we in de toekomst enkel nog flesjeswater zullen kunnen drinken. Wie kan dat betalen? Meer dan twintig miljoen Peruanen die moeten rondkomen met één of twee euro per dag zeker niet."

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Beentjes strekken op grote finale koffiekwis

Op 27 november had in De Barkentijn in Nieuwpoort de "Dag van de solidariteit" plaats, als afsluiter van de samenwerking van Bond Moyson West-Vlaanderen met FOS over internationale solidariteit in 2004.

De 530 deelnemers werden vergast op een solidariteitsmaaltijd en een zuiderse modeshow. Daarna volgde de grote provinciale finale van de "Koffie Verkeerd"-kwis, met 46 winnaars uit 2800 deelnemers van de lokale koffiekwissen in West-Vlaanderen. Winnares Christel Carrein ontving de hoofdprijs: 7 kg koffie, het gemiddelde jaarlijkse koffieverbruik van een Belg.

Wie de beentjes wou strekken kon deelnemen aan twee begeleide wandelingen of aan een zuiderse danscursus. Daarnaast werd nog actie gevoerd tegen de muur in Palestina en waren er tentoonstellingen over de Maquila's, over aids-preventie in Zuid-Afrika en over de plattelandsmutualiteit in Nicaragua.

De opbrengst van de tombola, drieduizend euro, ging naar FOS. Bond Moyson zorgde voor een extra schenking van tweeduizend euro.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Help Sri Lanka weer op te bouwen!

Tweede kerstdag. Een verwoestende aardbeving teistert Zuidoost-Azië. Metershoge vloedgolven maken honderdduizenden slachtoffers. Meer dan 500.000 mensen worden dakloos. Tweeduizend kilometer idyllische kustlijn opgeslokt door een reeks moordende tsunami's.

Arbeiter Samariter Bund (ASB) - een Duitse zusterorganisatie van FOS - is actief in Sri Lanka. Meteen na de ramp is ASB er gestart met het verstrekken voedsel, geneesmiddelen, drinkbaar water,... Maar noodhulp alleen volstaat niet. Een moeizaam proces van wederopbouw wacht. Huizen, scholen en ziekenhuizen, sanitaire voorzieningen en wegen...

De Srilankanen willen zo snel mogelijk starten met de rehabilitatie van hun land. Ook FOS wil - samen met ASB - zijn steentje bijdragen. Dat kunnen we alleen met uw steun. Uw bijdrage is welkom op 000-0000074-74, met vermelding 'tsunami'. Voor giften vanaf 30 euro ontvangt u later een fiscaal attest. En uiteraard houden wij u op de hoogte!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Awethu-trefweek

Apartheid ... Zuid-Afrika. Houdt jouw alfabet daar bij op? Dan ben je toe aan Expeditie Awethu -Trefweek Zuid-Afrika op Belgische bodem!

Tijdens deze trefweek leer je Zuid-Afrikaanse jongeren kennen - en zij jou!

In allerlei workshops proef je van elkaars cultuur, en ontdek je verrassende gelijkenissen en verschillen. Zo vorm je een hecht team dat samen heel wat avontuur tegemoet gaat. Tijdens treffende getuigenissen over aids kan je je mening kwijt. Want aids raakt iedereen. In België worden per dag 3 mensen met HIV besmet. Van elke 100 Zuid-Afrikanen jonger dan 20, zijn er 15 seropositief.

Ben jij klaar om samen met het Zuiden de strijd tegen aids aan te gaan? Dan verwachten we je!

Wanneer? 14 - 18 juli 2005.

Waar? in Landen.

Voor wie? voor + 16 j.

Prijs? 50 euro.

Interesse? Contacteer awethu@mja.be of bel naar Sofie Debisschop: 02/515.02.53.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

FOS feest met Ghanaba

FOS wil voortaan meer samenwerken met de mensen uit het Zuiden die in Vlaanderen wonen. Zo is er sinds enige tijd een samenwerking met Ghanaba, de zelforganisatie van de Ghanese gemeenschap in België. Deze koepel brengt mensen uit de verschillende regio's en cultuurgemeenschappen van Ghana bijeen.

In Ghana zelf worden armoede en voedselveiligheid aangepakt. Maar ook hier zijn er activiteiten om Vlamingen en Ghanezen te laten kennismaken met elkaars cultuur.

Daarom werd er op 5 maart in Anderlecht samen gefeest, naar aanleiding van het feest van de onafhankelijkheid. Ghana was immers het eerste zwart-Afrikaanse land dat de onafhankelijkheid verkreeg van de Britse kolonisator in 1957.

Maar liefst 300 aanwezigen konden genieten van interessante uiteenzettingen en culturele hoogstandjes door geoefende dansers en muzikanten. Om de inwendige mens te versterken was er een uitgebreid buffet met traditionele gerechten uit de vier Ghanese windstreken.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Word lid van het actienetwerk Indonesië

Palmolie zit in heel veel producten, van mayonaise tot shampoo, van koekjes tot diervoeding. De gebruiksmogelijkheden van de verschillende bestanddelen zijn zo groot dat er nog altijd rek zit in de palmoliemarkt.

En dat is precies het probleem. Want om in de toenemende vraag te voorzien wordt het regenwoud in Indonesië aan een hels tempo gekapt. Jaarlijks verdwijnt bijna 4 miljoen hectare tropisch regenwoud! Een groot deel daarvan maakt plaats voor palmolieplantages.

11.11.11 start met een actienetwerk Indonesië om de campagnes van partnerorganisatie Walhi te ondersteunen. In een eerste fase richt het netwerk zich op de problematiek van de palmolieplantages. Die wakkeren de ontbossing van het tropisch woud aan. Bovendien zijn de arbeidsomstandigheden op de plantages lamentabel.

Het netwerk zal vooral via e-mail georganiseerd worden. Op 30 april is er een eerste trefdag. Interesse? Geef dan een seintje aan Myriam.Keustermans@11.be

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

FOS beweegt

In januari was de FOS-ploeg weer een week samen de Barkentijn op de Nieuwpoortse zeedijk. Tijdens dit Algemeen Beraad 2005 bogen we ons zoals steeds over onze beleidslijnen en stroomlijnden we onze werking. En we spijkerden onze kennis en vaardigheden bij in vormings- en studiemomenten.

's Avonds hadden we de gelegenheid om onze collega's – waarvan sommige aan het andere eind van de wereld werken – beter te leren kennen. Een pluim voor de leden van de Algemene vergadering en de Raad van bestuur die actief deelnamen aan de soms vermoeiende sessies!

En in mei lanceren we onze splinternieuwe website. Binnenkort worden onze elektronische nieuwsbrieven ook samengesmolten tot één maandelijks, overzichtelijke nieuwsbrief. Boordevol informatie over onze werking in Noord en Zuid, over acties en campagnes, met tips voor interessante sites... Wil je de nieuwsbrief ontvangen? Mail gewoon even je elektronische adres door naar arnout.fierens@fos-socsol.be

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

"Otro mundo es posible" Wereld Sociaal Forum

Daniel Gámez, Nicaraguaan en FOS-landencoördinator in Nicaragua, was één van de deelnemers aan het vijfde Wereld Sociaal Forum (WSF) van 26-31 januari in Porto Alegre, Brazilië. We vroegen hem naar zijn persoonlijke indrukken.

Daniel, wat heeft het WSF je bijgebracht?

De deelname aan het WSF heeft mij gesterkt in de overtuiging dat een andere wereld mogelijk is. En dat er duizenden en duizenden mensen en organisaties zoals FOS zijn die werken aan een gelijke wereld, en die een betere wereld willen voor iedereen. Ik kon heel wat bijleren over thema's die voor FOS en voor mij persoonlijk interessant waren.

We hebben daar nagedacht over de vele dingen die nog moeten worden gedaan. Of over hoe belangrijk het WSF is voor de sociale beweging. Maar ook dat het erg diffuus is en dus moeilijk te organiseren, zodat er maar minimale akkoorden mogelijk zijn over de gemeenschappelijke thema's, en over strategieën om collectief toe te passen.

Er zijn zo veel aanwezigen dat de organisatie eigenlijk materieel onmogelijk is. Niettemin hielpen eerdere kleinere fora tussen gelijkaardige organisaties (zoals bv. de ontmoeting van Via Campesina) om tot gemeenschappelijke agendapunten, concrete probleemstellingen en een realistische planning en uitvoering te komen.

Welke thema's hebben het grootste indruk op jou gemaakt?

Het programma was erg gevarieerd, de verwachtingen bij de deelnemers waren dus hoog gespannen. Maar in de praktijk verliepen de dingen vaak niet zoals gepland.

Tussen de interessante thema's die ik bijwoonde zaten onder meer:

- Klasse, massa, bewegingen, partijen die allianties bouwen. Een discussie over de verschillende posities jegens het neoliberalisme en de strategieën om het te bestrijden.
- Coöperaties als instrument voor verandering. Een gelegenheid om positieve en negatieve ervaringen over coöperaties uit te wisselen.
- Hervorming of revolutie? Hier debatteerde men over de vraag of de nodige sociale veranderingen zich kunnen voltrekken door hervormingen van het kapitalistische systeem of alleen maar door revoluties.
- Het recht op gezondheid algemeen maken. Dit was een discussie over de wenselijkheid van een universeel gezondheidssysteem voor iedereen zonder onderscheid.
- De syndicale beweging versus het neoliberale offensief in de wereld. Over de crisis van de syndicale beweging, en over de grote nood aan eenheid en versterking van de nationale syndicale beweging om macht te verwerven op internationaal niveau.
- Voedselsoevereiniteit en verdediging van het land. De introductie van transgenetische gewassen werd klaar en duidelijk verworpen. De aanwezigen handhaafden de strijd van de boerenbewegingen voor het land. Via Campesina deed een voorstel om tot een echte landhervorming te komen.

Welke andere FOS-partners heb je kunnen ontmoeten?

Ik had de gelegenheid om mijn logement te delen met de delegatie van Via Campesina. Daar ontmoette ik vrienden van de ATC uit Nicaragua, en van de boerenbeweging uit Honduras. Ook kon ik de vertegenwoordiger van de maquila-vakbonden uit Nicaragua ontmoeten.

Daarnaast sprak ik met Gladys Cifuentes van Solidarité Socialiste, de Belgische zusterorganisatie van FOS waarmee we op dit moment in Managua het kantoor en het secretariaat delen, en met Luis Bueno van het Centro de Investigación Laboral y Asesoría sindical de México.

"De kwaliteit van de fora is wat achteruitgegaan, maar ze zijn nog altijd belangrijk",
Digna Reyes, 35 jaar, CONAMUCA Dominicaanse republiek.

"Het forum lijkt me goed, maar een betere organisatie is wel noodzakelijk", William Kramer, 46 jaar, onderzoeker en opleider van Via Campesina, Verenigde Staten.

"Op het forum kon ik bijleren en mezelf vormen, wat me zeer zal helpen bij mijn toekomstige werk over internationale samenwerking", Stefano Libero, 24 jaar, Italië.

Het Wereld Sociaal Forum is een unieke ontmoetingsplaats voor sociale organisaties uit alle windstreken. Het Zuiden wordt hier ernstig genomen en is vaak initiatiefnemer. Heel wat partnerorganisaties van FOS namen dan ook deel aan WSF 2005, zo onder meer:

ATC (Nicaragua), COSIBAH (Honduras), ANAP (Cuba), CCP (Peru), CGTP (Peru), CIOEC (Bolivia), DWRC (Palestina), ILRIG (Zuid-Afrika), African Labour Network, Alipio Jorge Oliveira (assistent coördinator FOS Angola).

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Estofado de chacarero (stoofschotel voor de landarbeider)

voor 8-10 personen

Ingrediënten:

- 500 gram runderriblap, in blokken gesneden van 5 bij 5 cm
- 500 gram lamsvlees, in blokken gesneden
- 500 gram kipfilet, in blokjes gesneden
- 1 mespunt gedroogde oregano
- 1 mespunt gemalen komijn
- 1 mespunt of meer chilipoeder
- ½ dl (olijf)olie
- 500 gram sjalotjes, gehalveerd
- 4 tenen knoflook, geschild
- 1 literblik gepelde tomaten
- 1 dl droge witte wijn
- 1 kilo aardappels, geschild en in blokken gesneden
- 500 gram sperziebonen, geblancheerd
- peper en zout

Bereiding:

- Leg de stukken vlees in een grote ovenschotel of braadslee, strooi er de oregano, de gemalen komijn, de chilipoeder en peper en zout over en schud alles goed door elkaar.
- Schenk er de olie bij en roer die door het gekruide vlees.
- Voeg ook de sjalotjes en de knoflook toe en roer alles door elkaar.
- Sluit de schaal met een deksel of aluminiumfolie en plaats ze in de oven.
- Zet de temperatuur op 120-130° C en laat het vlees tenminste 2 uur zachtjes bakken in de oven.

- Voeg de tomaten toe en schenk er de wijn bij, roer er de aardappels door en laat ze in circa 30 minuten gaar worden.
- Voeg tot slot de bonen toe en verwarm die nog een half uur mee, het geheel is dan door en door gaar en warm, en de verschillende ingrediënten heerlijk doortrokken.

In Peru eten ze daar natuurlijk rijst bij. Eventueel opdienen met een frisse wittekoolsalade.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

In memoriam Roger Pertry

In de nacht van 14 december overleed plots op éenenzeventigjarige leeftijd Roger Pertry, een actieve FOS-vrijwilliger van het eerste uur. Roger Pertry was ook jarenlang gewaardeerd lid van de Raad van Bestuur, waar hij verschillende opgemerkte tussenkomsten hield. Wij willen Roger bedanken voor zijn jarenlange bescheiden en onbaatzuchtige inzet voor onze partners in het Zuiden. En wij wensen zijn familie veel sterkte.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

FOS-spotting:

Waar vind je FOS de komende maanden? Voor meer informatie over deze activiteiten, surf naar onze website www.fos-socsol.be

17 april Gent: Gent Ondersteboven

19 april Vlamertinge: Maquilavorming VIVA-Vlamertinge

21 april Sint-Niklaas: De achterkant van het gelijk Vorming over GATS

30 april en 1 mei Torhout: Cuba-weekend

1 mei Gent, Antwerpen, Oostende, Kortrijk, Houthalen-Helchtere: 1 mei-campagne 'Elke druppel telt'

7 en 8 mei Boom: Mano Mundo Festival

14-19 juli Landen: Awethu!-Trefweek over Zuid-Afrika en HIV/aids, met uitwisseling Zuid-Afrikaanse jongeren

10-21 oktober West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant: Uitwisseling militanten Centraal-Amerika en Vormingsweek met militanten West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant

15 oktober Diksmuide: Internationale dag van de solidariteit in West-Vlaanderen